

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Loisa, O. 2020. Harvinaisia vieraita Suomen aluevesillä. Talk-verkkolehti, Kiertotalous & Puheenvuoroja 30.6.2020.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/kiertotalous/harvinaisia-vieraita-suomen-aluevesilla/>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Loisa, O. 2020. Harvinaisia vieraita Suomen aluevesillä. Online Magazine Talk, Circular Economy & Comments 30.6.2020.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/kiertotalous/harvinaisia-vieraita-suomen-aluevesilla/>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

KIERTOTALOUS Circular Economy

PUHEENVUOROJA Comments

Olli Loisa

Erityisasiantuntija, M.Sc., Turun ammattikorkeakoulu

Harvinaisia vieraita Suomen aluevesillä

Avainsanat: [luonto](#), [pullokuonodelfiini](#), [ympäristö](#)

Helatorstain aattona kuului pyöriäistutkijan korvaan mielenkiintoisia uutisia Kemiönsaaren Taalintehtaalta. Lähes kokonimikaimojen, kalatalouspuuhamies Kaj Mattssonin ja Särkänniemen delfinikouluttaja Kai Mattssonin kautta tuli tietoon paikallisen asukkaan havainto isoista merinisäkkäistä kännykkäkamerakuvien kera.

Heti ensimmäisen kuvan aukaistuani oli selvää, että kyseessä on delfinilaji, eikä missään tapauksessa mikään Suomen alueella vakituisesti elävistä merieläimistä. Puhelinhaastattelussa havainnoitsijan kanssa laji alkoi vahvasti vaikuttaa pullokuonodelfiinitä, jonka edellisestä havainnosta Suomen vesillä on kertynyt aikaa jo lähes 70 vuotta.

Minulle oli jo tässä vaiheessa selvää, että median kiinnostus tulisi olemaan suurta, ja neuvottelin havainnoitsijan kanssa tiedotustavasta. Havainnoitsija halusi pysyä nimettömänä ja päädyimme siihen, että minä vastaan tiedotuksesta. Arveluni kiinnostuksesta osuivat oikeaan, sillä ensimmäinen toimittaja soitteli jo neuvottelun aikana ja sen jälkeen puhelin olikin kuumana useita päiviä.

Seuraavana aamuna paikan päältä tuli tieto, että eläimet ovat edelleen paikalla. Tästä seurasi pikaneuvottelu venekyydistä ja kamerakaluston ja muiden varusteiden nopea pakkaaminen ja siirtyminen kohti Taalintehdasta. Paikalle päästyäni hyppäsin paikallisen asukkaan **Jan Sjöblomin** veneeseen ja etsintä alkoi.

Pullokuonodelfiini Taalintehtaan edustalla.

Noin puolen tunnin päästä eläimet löytyivät, ja laji ja lukumäärä varmistuivat lopullisesti: paikalla oli kolme pullokuonodelfiiniä (*Tursiops truncatus*), tiiviisti yhdessä liikkuva todennäköinen emä-poikaspari ja niistä hieman erillään näitä suurempi tumma yksilö, mahdollisesti uros.

Tarkkailimme ruokailevia eläimiä noin puolisen tuntia keikkuvasta pikku-Busterista ja jonkunlaisia dokumenttivalokuviaakin onnistuttiin saamaan.

Samana iltana ja seuraavan päivän aikana myös useat nisäkäsharrastajat pääsivät näkemään eläimet maalta käsin. Suuren yleisön kiinnostus vieraisiin oli arvattavan suurta, ja uhkana oli eläimiin kohdistuvan häiriön lisääntyminen. Lisääntyneen veneliikenteen myötä eläinten havainnointiin annettiin Länsi-Suomen merivartioston, maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön toimesta ohjeistusta, sisältäen suosituksen verkkokalastuksen väliaikaisesta välttämisestä alueella.

"Suuren yleisön kiinnostus vieraisiin oli arvattavan suurta."

Pullokuonodelfiini on maailman merinisäkkäistä tunnetuimpia. Sen luontainen levinneisyysalue kattaa merialueet ympäri maailmaa, kylmimpiä napa-alueita lukuun ottamatta. Lähimpänä meitä laji esiintyy Pohjanmerellä, muun muassa Ranskan ja Brittein saarten rannikoilla ja se on suhteellisen säännöllinen vierailija myös esimerkiksi Tanskan vesillä.

Pullokuonodelfiinejä havaittiin Taalintehtaan edustalla kaikkiaan kolme.

Pullokuonodelfiini on kookas laji, pituudeltaan ne voivat olla neljä metriä ja painaa jopa 500 kiloa. Ravinnokseen ne käyttävät monenlaisia mereneläviä, kuten kalaa, mustekaloja ja äyriäisiä.

Tätä kirjoittaessa kolmikko on ilmeisesti hajonnut ja tarkkaa tietoa nykyisestä sijainnista ei ole. Emo-poikaspari on havaittu matkalla itään reittiä Hanko-Tallinna-Loviisa-Kotka. Yksinäinen suurempi yksilö nähtiin vielä juhannuksen alla Bengtskärin majakkasaaren lähistöllä, mutta senkään myöhemmistä liikkeistä ei ole vielä täyttä varmuutta.

Tilannetta seurataan edelleen ja kuvamateriaalia tullaan myöhemmin vertaamaan muiden maiden maiden kuvatietokantoihin, jolloin parhaassa tapauksessa yksilöt ja niiden lähtöalue voidaan tunnistaa.

Kuvat: Olli Loisa

Lue lisää Olli Loisan työstä jutusta [Valastutkija Olli Loisa hyödyntää teknologiaa pinnan alla.](#)

30.06.2020

